

Brüssel, 9. september 2025
(OR. fr)

12623/25

PECHE 252

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	8. september 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 465 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU OTSUS, millega antakse luba alustada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi Gaboni Vabariigiga säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle lepingu rakendusprotokolli üle

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 465 final.

Lisatud: COM(2025) 465 final

Brüssel, 8.9.2025
COM(2025) 465 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi Gaboni Vabariigiga säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle lepingu rakendusprotokolli üle

{SWD(2025) 251 final} - {SWD(2025) 252 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Komisjon teeb ettepaneku alustada läbirääkimisi Gaboni Vabariigiga, et sõlmida uus säästva kalapüügi partnerlusleping¹ ja selle rakendusprotokoll, mis vastaks liidu laevastiku vajadustele ning oleks kooskõlas määrusega (EL) nr 1380/2013² ühise kalanduspoliitika kohta.

ELi ja Gaboni vahelise kehtiva kalandussektorit käsitleva partnerluslepingu asendamine säästva kalapüügi partnerluslepinguga kajastaks paremini muutusi, mis tulenevad ühise kalanduspoliitika reformist 2013. aastal, ja eelkõige keskkonnasäästlikkuse paremat integreerimist.

Gaboni Vabariigi välisminister teatas 10. juunil 2025³ ametlikult Euroopa Liidule oma kavatsusest Euroopa Liidu ja Gaboni vaheline kalandussektorit käsitlev partnerlusleping lõpetada. Samas on Gaboni ametiasutused väljendanud oma valmisolekut pidada läbirääkimisi uue kalanduslepingu üle. Euroopa Liit on seisukohal, et kuigi praegune leping jääb jõusse, tuleks ELi ja Gaboni partnerluse ajakohastamiseks sõlmida uus säästva kalapüügi partnerlusleping.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Kehtivale Euroopa Liidu ja Gaboni vahelisele kalandussektorit käsitlevale partnerluslepingule kirjutati alla 6. juunil 2007 ja see jõustus 11. juunil 2007. Praegust viieks aastaks sõlmitud rakendusprotokoll⁴ hakati kohaldama 29. juunil 2021 ja selle kehtivusaeg lõpeb 28. juunil 2026. Protokolliga on kehtestatud liidu laevastiku kalapüügivõimalused ning liidu ja laevaomanike makstav vastav rahaline toetus. Liidu avaliku sektori iga-aastane rahaline toetus Gabonile on viimasel kohaldamisaastal 2 600 000 eurot, millest 1 000 000 eurot on ette nähtud sektoripõhiseks toetuseks.

Gaboniga sõlmitud kalandussektorit käsitleva partnerluslepingu protokolliga (2021–2026) on ette nähtud tuunikala ja pika rändega liikide püügi võimalused liidu laevadele kahest liikmesriigist (Hispaania ja Prantsusmaa). Gaboniga sõlmitud kalandussektorit käsitleva partnerluslepingu protokolliga (2021–2026) on muu hulgas ette nähtud võimalus korraldada traaleritel süvamere koorikloomade uurimuslikku püüki kuni nelja alusega.

Euroopa Liidul on Lääne- ja Kesk-Aafrika riikidega, eelkõige Mauritaania, Cabo Verde, Gambia, Guinea-Bissau, Côte d'Ivoire'i ning São Tomé ja Príncipe'ga juba loodud kahepoolsete säästva kalapüügi partnerluslepingute hästi toimiv võrk. Säästva kalapüügi partnerluslepingud aitavad edendada ühise kalanduspoliitika eesmäärke rahvusvaheliselt, tagades et liidu püügitegevus liidu vetest väljaspool rajaneb samadel põhimõtetel ja standarditel, mida kohaldatakse liidu õiguse alusel. Lisaks tugevneb tänu säästva kalapüügi partnerluslepingutele ELi positsioon rahvusvahelistes ja piirkondlikes

¹ Kehtiv kalandussektorit käsitlev partnerlusleping, ELT L 109, 26.4.2007, lk 1–2.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

³ Ares(2025)4635613

⁴ ELT L 242, 8.7.2021, lk 5–51.

kalandusorganisatsioonides, eriti Rahvusvahelises Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjonis (ICCAT), mis loodi rahvusvahelise õiguse alusel, et kaitsta ja majandada pika rändega liike kõnealuses piirkonnas. Säästva kalapüügi partnerluslepingud põhinevad parimatel kättesaadavatel teaduslikel nõuannetel ja aitavad parandada rahvusvaheliste meetmete nõuete täitmist (sh võitlus ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu).

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Gambiaga uue säästva kalapüügi partnerluslepingu ja protokollide üle peetavad läbirääkimised on kooskõlas liidu välistegevusega Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikides ning eelkõige liidu eesmärkidega, mis on seotud demokraatlike põhimõtete ja inimõiguste austamisega. Lisaks on ELi investeerimisstrateegia „Global Gateway“ eesmärk aidata partneritel muuta oma majandust, töötades väärtusahelate ja töökohtade loomise nimel, et tugevdada selliste sektorite vastupanuvõimet nagu kalandus.

Eeldatavate läbirääkimistega ILO konventsiooni C188 kohase sotsiaalklausli üle tagatakse inimväärse töö edendamine partnerriigi selliste töötajate jaoks, kes töötavad liidu laevadel.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu V osa („Liidu välistegevus“) V jaotise („Rahvusvahelised lepingud“) artikkel 218, milles käsitletakse läbirääkimiste pidamise korda ja lepingute sõlmimist ELi ja kolmandate riikide vahel.

Materiaalõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamist.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ei kohaldata; ainupädevus.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalne ühist kalanduspoliitikat käsitleva määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 31 kehtestatud eesmärgiga luua õiguslik, keskkonnavaline, majanduslik ja sotsiaalne juhtimisraamistik liidu kalalaevade püügitegevuseks kolmanda riigi vetes.

- **Vahendi valik**

Vahendi valik tuleneb ELi toimimise lepingu artikli 218 lõigetest 3 ja 4.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Komisjon teostas Gaboniga sõlmitud kalandussektorit käsitleva partnerluslepingu kehtiva protokollide järelhindamise ning võimaliku uue protokollide eelhindamise. See hindamisaruanne on avalik⁵.

---

⁵ https://op.europa.eu/fr/search-results?p_p_id=eu_europa_publications_portlet_search_executor_SearchExecutorPortlet_INSTANCE_

Kokkuvõttes näitab hindamisaruanne, et ELi tuunipüügisektoril on suur huvi jätkata oma püügitegevust Gabonis. Hindamisaruandest ilmneb siiski ka mittevastavus viimases protokollis ette nähtud võimaluste arvu ja nende kasutamise vahel. Igas tulevikus sõlmitavas protokollis tuleks vähendada pakutavate võimaluste arvu, mille tulemusel peaks vähenema protokollis rahaline toetus.

Võttes arvesse ELi laevastiku huvi, võiks uues protokollis näha uue kaubandusliku kategooriana ette süvamere koorikloomade püügi, kui see on kooskõlas parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete ja asjakohase teabega, sealhulgas liidu ja Gaboni ametiasutuste vahel 2021.–2026. aasta protokollis kohaldamise ajal toimunud ühiste teaduskohtumiste järeldustega. Protokollis uuendamine aitaks tugevdada kõnealuse piirkonna kalanduse seiret, kontrolli ja selle üle peetavat järelevalvet ning tõhustada piirkonna kalamajandust. Hindamine näitas, et protokollis uuendamine oleks Gabonile kasulik ka seetõttu, et selle alusel makstaks kalandussektori arendamiseks märkimisväärselt rahalist toetust. Selleks, et Gabon saaks uuest lepingust suurimat kasu, peaks leping soodustama ELi laevastiku ja kohalike osalejate vahelist suhtlust ning valdkondlik toetus võiks keskenduda tegevustele, mis aitavad paremini kaasa kalandussektori säästvate arengule riiklikul tasandil.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Hindamise käigus konsulteeriti liikmesriikidega, tootmisharu esindajatega ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning liidu ja Gaboni kalandussektori haldusasutuste ja kodanikuühiskonna esindajatega. Konsultatsioonid toimusid ka kaugpüügi nõuandekomisjoni raames.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Hindamiste käigus konsulteeriti valdkonna sõltumatute ekspertidega.

- **Mõju hindamine**

Ei kohaldata.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Otsuse ettepaneku lisas on esitatud läbirääkimisjuhised, millega soovitatakse lisada säte inimõiguste ja demokraatia põhimõtete rikkumisega seotud tagajärgede kohta.

4. MÕJU EELARVELE

Uue protokollis mõju eelarvele tuleneb rahalise toetuse maksmisest Gabonile. Kulukohustuste ja maksete assigneeringute aastased summad määratakse kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse käigus kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga ajavahemikuks 2021–

2027, sinna alla kuulub ka reservi eelarverida 30.020200 ettepanekute jaoks, mis ei ole aasta alguses jõustunud⁶.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Selleks, et püügitegevus pärast kalandussektorit käsitleva partnerluslepingu rakendusprotokolli kehtivuse lõppemist 28. juunil 2026 võimalikult vähe katkeks, peaksid läbirääkimised algama 2025. aasta kolmandas kvartalis.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Komisjon soovib, et

- nõukogu volitaks komisjoni alustama ja pidama läbirääkimisi Gaboniga uue säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendusprotokolli sõlmimiseks;

- neil läbirääkimistel määrataks ELi esindajaks komisjon;

- komisjon konsulteeriks läbirääkimiste käigus erikomiteega, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingus;

- nõukogu kiidaks heaks käesolevale soovitusel lisatud läbirääkimisjuhised.

---

⁶ Vt Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava) artikkel 20 (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28).

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi Gaboni Vabariigiga säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle lepingu rakendusprotokolli üle

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõigetega 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) tuleks alustada läbirääkimisi, et sõlmida Gaboniga säästva kalapüügi partnerlusleping ja selle rakendusprotokoll.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile antakse luba pidada liidu nimel Gaboni Vabariigiga läbirääkimisi uue säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendamise protokolli üle.

Artikkel 2

Läbirääkimisjuhised on esitatud lisas.

Artikkel 3

Läbirääkimiste käigus konsulteeritakse nõukogu ELi kalanduspoliitika töörühmaga.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*